

Yhtymähallitus	§ 99	15.09.2020
Yhtymähallitus	§ 113	13.10.2020
Yhtymähallitus	§ 127	17.11.2020

Talousarvio vuodelle 2021

151/02.02.00/2020

Yhtymähallitus 15.09.2020 § 99

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvio vuodelle 2021 on valmisteltu yksiköissä ja tulosalueilla kevästä alkaen. Jäsenkuntien antama rahoitusraami vuoden 2021 talousarvioon on tilinpäätös 2018 mukaiset rahoitusosuudet. Valmistelu on edennyt jäsenkuntien antaman rahoitusraamin mukaisesti. Koska talousarvioraami on tulevalle vuodelle varsin selkeä, on talousarvion valmistelu edennyt hyvässä aikataulussa ja vastaa tällä palvelurakenteella tuotettavan palvelun hintaa. Talousarviovalmistelun pohjana on ollut talouden tasapainottamistyöryhmän laatimat ehdotukset talouden tasapainottamiseksi ja rahoitusraamiin pääsemiseksi. Myös tämä on helpottanut talousarvion laadintaa.

Jäsenkuntien antama rahoitusraami on erittäin tiukka. Lisähaasteita talousarviovalmisteluun on aiheuttanut kunta-alan työehtosopimusratkaisun mukaiset palkankorotukset sekä tulojen vähentyminen. Tämän hetkisen tilanteen mukaisesti kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuotot tulevat tippumaan noin 700 000 euroa. Tulojen vähentyminen suhteessa vuoden 2020 talousarvioon johtuu pääsääntöisesti avopalveluiden lisääntymisestä entisestään sekä oman toiminnan karsimisesta. On kuitenkin huomioitava, että ellei palvelurakenteessa olisi tehty ja olisi suunnitteilla muutoksia, jotka vaikuttavat tuottojen suuruuteen, kulut olisivat nousseet huomattavasti enemmän. Tämän vuoksi tuottojen vähentyminen on hyväksyttävissä, mutta vaatii samassa suhteessa kulurakenteen keventämistä. Kunta-alan työehtosopimusratkaisu merkitsee henkilöstökulujen lisäystä noin 820 000 eurolla suhteessa vuoden 2020 tasoon. Jäsenkuntaneuvottelussa 24.8.2020 molemmat jäsenkunnat ovat esittäneet toiveensa, että myös tämä työehtosopimukseen liittyvä palkankorotus pyritään suhteuttamaan raamiin. Tästä huolimatta henkilöstökulut ovat tämän hetkisen talousarvio 2021 mukaan noin 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Kokonaisuutena koko toiminnan kulut ovat 2,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Perussopimuksen mukainen jäsenkuntien rahoitusraami liitteenä. Kuntakohtaisesti maksuosuudet perustuvat suoritearvioihin jäsenkuntien välillä.

Omalla toiminnalla ei pystytä kattamaan erikoissairaanhoidon kulu-

nousua vuodesta 2018. Erikoissairaanhoido on tässä budjetissa arvioitu vuoden 2020 tasolle, koska ei ole realistista arvioida sen toteutuvan vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaisesti.

Talousarviosuunnittelun perusteet tulosalueittain

Talousarvion valmistelu on lähtenyt kaikilla tulosalueilla talouden tasapainottamistyöryhmän toimenpide-ehdotuksien pohjalta. Kaikilla tulosalueilla on kuitenkin jouduttu myös käymään läpi lisätoimenpiteitä tuottovähennysten ja palkankorotusten kattamiseksi. Lisäksi vyörytettävien kulujen vyörytysperiaatteita on muokattu siten, että vyörytettävät summat vastaavat toimintaa ja siten eri toimintojen kokonaiskulut ovat totuutta vastaavia.

Hallinto- ja tukipalveluissa kuluja on pyritty karsimaan kauttaaltaan. Suurimmat vähennykset verrattuna aikaisempiin vuosiin tällä tulosalueella on tehty henkilöstökuluissa. Lisäksi keittiöiden hallinnollisella yhdistämisellä pyritään käyttökulujen vähentämiseen, vaikka toimipisteet säilyvät normaalisti.

Sosiaalipalveluissa on tehty vuoden 2020 aikana merkittäviä muutoksia, jotka tulevat vaikuttamaan taloudellisesti jo vuoden 2021 aikana. Näitä muutoksia ovat vammaispalvelun kuljetuspalveluihin liittyvät muutokset sekä tuetun asumisen -malliin liittyvän toiminnan aloittaminen. Lisäksi mielenterveys- ja päihdepalvelujen avohoitoa kehitetään. Myös lapsi- ja perhepalveluiden vuosien kehittämistyö sekä omien resurssien aiempi lisäys näkyy talousarviossa 2021 vähentyneinä kuluina. Lisäksi sosiaalipalveluiden talousarviossa merkittävimminä muutoksina on johtamisjärjestelmän muutos ja sitä aiheuttavat taloudelliset säästöt.

Tuetun asumisen malli vähentää kokonaisuudessaan 100 000 euroa henkilökohtaisen avun kustannuksia. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotikuntoutukseen työntekijäresurssi siirtyy ikäihmisten palveluiden kotihoidon psykiatrisesta tiimistä. Kotikuntoutuksella haetaan säästöjä mielenterveysasiakkaiden asumispalveluista. Myös lapsi- ja perhepalveluiden osalta ostopalveluja on päästy vähentämään.

Ikäihmisten palveluissa siirrytään kotihoidon osalta hyödyntämään digitaalisia palveluita ja siten pyrkimään hoitamaan koko palvelutarve nykyisellä henkilöstöllä. Kotihoidossa aloitetaan etäkäynnit ja otetaan käyttöön lääkerobotteja, jotka auttavat ikäihmistä muistamaan otta-
maan lääkkeensä. Näillä keinoilla tehostetaan kotihoidon toimintaa ja suunnataan kotihoidon käyntejä paljon apua tarvitseville. Toisaalta näillä keinoilla hillitään myös henkilöstötarpeen kasvamista, vaikka palvelutarve kasvaa. Tehostetun palveluasumisen sektorilla on vähennetty tehostetun palveluasumisen paikkamäärää yhdeksällä paikalla verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Tämä tulee aiheutta-

maan haasteita toisaalta kotihoidon tehostamiselle, mutta myös tehostetun palveluasumisen paikan saamiseksi. Lisäksi tehostetun palveluasumisen puolella siirrytään entistä enemmän palvelusetelin hyödyntämiseen. Merkittävimmät taloudelliset säästöt ikäihmisten palveluissa syntyvät Kaupinkodin lakkauttamisen myötä. Lisäksi henkilöstökuluja on vähennetty. Toisaalta Kaupinkodin loppumisen myötä henkilöstökulut vähentyvät, mutta lisäksi rekrytoinnin uudelleen organisointi erityisesti kotihoidon sisäisten sijaisten osalta sekä jatkossa myös tehostetun sisäisten sijaisten osalta helpottaa tilannetta henkilöstökulujen näkökulmasta.

Terveyspalveluissa aiemmin tehtyjen palvelurakenteen muutokset näkyvät, mutta päästäkseen jäsenkuntien antamaa rahoitusraamia, on terveyspalveluissa karsittava hyvinvointiasemaverkosta. Tämä tarkoittaa osan hyvinvointiasemien lakkauttamista kokonaan. Tässä vaiheessa talousarvion valmistelua asia on vielä keskeneräinen, ja sen vuoksi rahoitusraami on koottu nykyisen palvelujärjestelmän mukaiseksi ja määräraha on varattu nykyisen verkoston mukaisesti.

Muita muutoksia tulevalle talousarviovuodelle terveyspalveluissa on muistihoidajan siirtyminen ikäihmisten palveluista terveyspalveluihin. Tällä muutoksella edistetään muistiasiakkaiden asiakasprosessia ja lääkäri-hoitaja -työparityöskentelyä tämän potilasryhmän osalta. Erikoissairaanhoidon osalta talousarviovarauksen tekemistä vaikeuttaa vallitseva koronatilanne. Erikoissairaanhoidon arvioitu vuoden 2020 talousarviotasolle. Toisaalta luottaen omiin aiemmin kehitettyihin prosesseihin, joilla hillitään erikoissairaanhoidon kulukehitystä. Toisaalta myös omien erikoislääkärien palvelutarjonnan lisääntymisestä on hyötyä erikoissairaanhoidon kustannusten hillitsemiseksi.

Henkilöstökulut

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvio 2021 suurin kuluerä on edelleen henkilöstökulut. Talousarviossa on huomioitu henkilöstökulujen kasvu palkankorotusten osalta. Palkankorotuksien osalta talousarvioon on varattu 1,4 % korotusvara, joka tulee suoraan työehtosopimuksista. Palvelualueiden palvelutarpeen kasvua on edelleen osassa toiminnoista, mutta osittain myös laskua. Henkilöstölisäyksiä ei sinänsä tule, mutta organisaation sisällä tehdään tarvittavia siirtoja palvelutarpeen muutosten mukaisesti. On kuitenkin selvää, että asiakasrajapinnasta olevasta henkilöstöstä on varsin haasteellista myöskään vähentää henkilöstöä. Kokonaisuudessaan vuoden 2021 talousarvio pohjautuu huomattavasti pienempään henkilöstöresurssiin suhteessa vuoden 2020 talousarvioon. Muutoksia henkilöstöön on tehty vuoden 2020 aikana erilaisin muutoksin ja täyttämättä jättämisineen.

Liitteenä 5 Rahoitusraami

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus käy keskustelun vuoden 2021 talousarviosta ja päättää antaa rahoitusosuudet jäsenkunnille tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti sillä tarkennuksella, että rahoitusosuudet ovat alustavat.

Merkittiin, että Markku Lumio poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20.48.

Yhtymähallitus 13.10.2020 § 113

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio ja siitä seuraavien kahden vuoden taloussuunnitelmat annetaan jäsenkuntien käsiteltäväksi 15.10 mennessä. Jäsenkunnat ovat antaneet talousarvio 2021 rahoitusraamiksi vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaiset jäsenkuntauosuudet.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisessa on vuoden 2020 aikana tehty työtä talouden tasapainottamiseksi. Talouden tasapainottamistyöryhmä on työskennellyt ja etsinyt erilaisia keinoja, joilla taloutta voidaan tasapainottaa sekä löytää säästökeinoja. Työryhmän työskentely on ollut myös pohjana Kuntayhtymä Kaksineuvoisen vuoden 2021 talousarviolle.

Talousarvio 2021 on laadittu jäsenkuntien antaman talousarvioraamin mukaisesti. Talousarvio 2021 sisältää kaikki talouden tasapainottamistyöryhmän toimenpide-esitykset. Yhtymähallitus on 15.9.2020 päättänyt esittää jäsenkunnille talousarvioraamiin pääsemisen vuoksi kahden hyvinvointiaseman, Alahärmän ja Korttesjärven lakkauttamista. Jäsenkuntien valtuustot eivät ole vielä ehtineet käsitellä yhtymähallituksen esitystä. Koska perussopimuksen mukaan jäsenkunnille on talousarvio seuraavalle vuodelle esitettävä 15.10 mennessä, on talousarvio 2021 laadittu huomioiden yhtymähallituksen esitys hyvinvointiasemien palveluverkoston supistamisesta. Jäsenkuntien valtuustot päättävät asiasta marraskuussa 2020. Jäsenkuntien on palautettava Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvio 2021 uudelleen valmisteltavaksi korotetulla talousarvioraamilla, jos valtuustot eivät hyväksy yhtymähallituksen esitystä hyvinvointiasemien lakkauttamisesta.

Tulevan talousarviovuoden teemana on uudistuva ja kehittyvä edelläkävijä. Kuntatalouden haasteellisessa tilanteessa tarvitaan uusia toimintatapoja järjestää ja kehittää palveluita kustannustehokkaasti

eri asiakasryhmille. Palvelutarpeet kasvavat erityisesti ikäihmisten palveluissa sekä osittain myös sosiaalipalveluissa, joten tarvitaan uusia tapoja toimia kustannustehokkaasti. Edelleen panostetaan myös työntekijöiden työhyvinvointiin sekä työkyky- ja henkilöstöjohtamisen taitoihin.

Sosiaalipalveluiden tulosalueella korostuvat tulevana talousarviovuonna uuden SosiaaliLifeCare -asiakastietojärjestelmän käyttöönotto, johtamisjärjestelmän muuttumiseen liittyvät toimintatapamuutokset sekä kotiin annettavien palveluiden lisääntyminen ja niiden kehittäminen. Ikäihmisten tulosalueella tulevana talousarviovuonna panostetaan digitaalisuuden hyödyntämiseen kotihoidossa sekä kehitetään tehostetun palveluasumisen laatua. Ikäihmisten palveluissa pyritään kehittämistoimin ohjaamaan toimintaa koko ajan kohti ikäihmisten hoidon valtakunnallisia laatusuosituksia. Terveyspalvelujen tulosalueella panostetaan hoidon saatavuuden parantamiseen kehittämällä toimintatapoja, joilla asiakkaiden tarpeisiin vastataan mahdollisimman nopeasti. Kotisairaaloiminnassa otetaan käyttöön uusi toimintamalli, hoidon tarpeen arviointi kotona hyödyntäen teknologiaa. Osastohoitoa kehitetään erityisesti kotiutus- ja jatkohoitoprosesseja.

Talousarvio 2021 mukaiset toimintakulut ovat yhteensä 81 783 378 euroa, korko- ja muut rahoitustuotot 21 000 euroa ja muut rahoituskulut 1000 euroa. Poistot ovat yhteensä 124 500 euroa.

Kulujen kattamiseksi toimintatuottoja kerätään 7 761 976 euroa ja 74 145 901 euroa katetaan jäsenkunnilta perittävillä palvelumaksuilla. Talousarvion mukainen vuosikate on 144 499 euroa ja tilikauden tulos osoittaa 19 999 euron ylijäämää.

Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023 liitteenä 5 ja Rahoitusraami liitteenä 6.

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää hyväksyä Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvion vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelman vuosille 2022-2023. Kuitenkin sillä edellytyksellä, että ellei jäsenkuntien valtuustot hyväksy yhtymähallituksen 15.9.2020 tekemää esitystä hyvinvointiasemien palveluverkon supistamisesta, talousarvio palautetaan uudelleen valmisteltavaksi korotetulla rahoitusraamilla.

Asian käsittely:

Keskustelun kuluessa Marita Mattila teki esityksen, jonka mukaan talouden tasapainottamissuunnitelmat palveluverkon sopeuttamiseksi

on käsiteltävä uudelleen. Esitystä kannattivat Harri Ojanperä ja Niina Övermark.

Keskustelun kuluessa vt. kuntayhtymän johtaja teki muutetun päätösesityksen.

Vt. kuntayhtymän johtajan muutettu päätösesitys: Yhtymähallitus hyväksyy Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvion vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelman vuosille 2022-2023. Elleivät jäsenkuntien valtuustot hyväksy yhtymähallituksen 15.9.2020 tekemää esitystä hyvinvointiasemien palveluverkon supistamisesta, talousarvio käsitellään uudelleen yhtymähallituksessa.

Asian käsittely jatkuu:

Marita Mattila piti edelleen voimassa esityksensä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys vt. kuntayhtymän johtajan muutetun päätösesityksen lisäksi, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtajan esityksestä päätettiin toimittaa äänestys siten, että ne, jotka kannattavat vt. kuntayhtymän johtajan muutettua päätösesitystä äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Marita Mattilan esitystä äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 "jaa" -ääntä ja 3 "ei" -ääntä. Äänestysluettelo liitteenä 9.

Päätös: Yhtymähallitus hyväksyi vt. kuntayhtymän johtajan muutetun päätösesityksen.

Marita Mattila ja Harri Ojanperä jättivät samansisältöisen eriävän mielipiteen päätöksestä. Eriävä mielipide liitteenä 10.

Yhtymähallitus 17.11.2020 § 127

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen jäsenkuntien kunnan-/kaupunginhallitukset ovat käsitelleet Kuntayhtymä Kaksineuvoisen yhtymähallituksen 29.9.2020 tekemää esitystä hyvinvointiasemien palveluverkon supistamisesta. Molemmat jäsenkunnat ovat palauttaneet asian uudelleen valmisteltavaksi ja samalla myös Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvioesityksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2023. Molemmat jäsenkunnat ovat evästäneet valmistelua yhdenmukaisesti siten, että hyvinvointiasemien palvelutarjontaa järjestellään uudelleen sekä osittain osa-aikaisesti. Toimintaa jäisi edelleen kaikille hyvinvointiasemilla siten, että suun terveydenhuolto, diabetes- ja marevanhoitajan vastaanotot ja laboratorio säilyisivät nykyisessä laajuudessaan. Poliklinikan sairaanhoitajan palvelut

olisivat saatavilla jatkossa ajanvarauksella Alahärmän, Korttesjärven ja Ylihärmän hyvinvointiasemilla 1 - 2 päivää/viikossa. Neuvolapalvelut keskitettäisiin jatkossa Kauhavalle, Ylihärmään ja Evijärvelle. Fysioterapiapalvelut tuotetaan jatkossa Kauhavalla, Ylihärmässä ja Evijärvellä. Kotihoidon toimistot jatkaisivat kaikissa kaupunginosissa. Lisäksi valmistelussa otetaan huomioon Kaksineuvoisen toimintaan vuokrattujen tilojen karsiminen vain tarpeelliseen määrään Alahärmän ja Korttesjärven hyvinvointiasemilla.

Talousarvion uudelleen valmistelu on tehty näistä edellä mainituista lähtökohdista käsin. Kuitenkin sillä erotuksella, että neuvolapalveluita aikuisten terveydenhoitajan ja työttömien terveydenhoitajan vastaanotot jalkautuvat edelleen asiakastarpeen mukaan kaikille hyvinvointiasemille. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuolto säilyy kaikilla kouluilla entiseen tapaan. Lasten- ja äitiysneuvolapalvelut tuotetaan jatkossa Kauhavan, Ylihärmän ja Evijärven neuvoloissa. Yhtymähallituksen 13.10.2020 hyväksymään talousarvio 2021 verrattuna, jäsenkuntien rahoitusosuus koko toiminnan osalta nousee yhteensä tehdyillä muutoksilla 192 207 euroa.

Uudelleen valmistellun talousarvio 2021 mukaiset toimintakulut ovat yhteensä 81 974 585 euroa, korko- ja muut rahoitustuotot 21 000 euroa ja muut rahoituskulut 1000 euroa. Poistot ovat yhteensä 124 500 euroa.

Kulujen kattamiseksi toimintatuottoja kerätään 7 760 977 euroa ja 74 338 108 euroa katetaan jäsenkunnilta perittävillä palvelumaksuilla. Talousarvion mukainen vuosikate on 144 500 euroa ja tilikauden tulos osoittaa 20 000 euron ylijäämää.

Liitteenä 5 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2023.

Lisätietoja asiassa antaa vt. kuntayhtymän johtaja Piia Kujala puh. 040 128 9900, etunimi.sukunimi@kaksineuvoinen.fi.

Vt. kuntayhtymän johtajan päätösesitys: Yhtymähallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä talousarvion vuodelle 2021 ja talous- ja rahoitussuunnitelman vuosille 2022 - 2023 liitteen mukaisesti ja lähettää talousarvion Evijärven kunnanvaltuuston ja Kauhavan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi perussopimuksen mukaisesti.

Asian käsittely:

Keskustelun kuluessa Harri Ojanperä teki esityksen, jonka mukaan neuvolatoiminta säilyisi sopeutetusti myös Alahärmässä ja Korttesjärvellä. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös: Hyväksyttiin päätösesityksen mukaan. Harri Ojanperä jätti eriävän mielipiteen.